

Dernæst foretoges:

Tredie Behandling af Forslag til Næringslov.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 1680).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Johannes Jensen: Naar vi nu i Dag staar ved den endelige Behandling af Næringslovforslaget, kunde der være Grund til at spørge om, hvilke Forandringer der er sket i Forhold til det bestaaende. Der har jo gennem en lang Aarrække siddet en Kommission, og Sagen har været til Behandling i flere Rigsdagssamlinger. Der kunde derfor være Grund til at spørge: Hvad stort sker der nu? og naar jeg skal besvare dette Spørgsmaal, maa jeg sige: Der sker ikke ret meget. Det er den gamle Sag: et Bjerg skulde føde, og det blev til en Mus. Naar man nu alligevel Landet over vil være nogenlunde tilfreds med Resultatet, hænger det sammen med, at de, der først rejste Spørgsmaalet om en ny Næringslov, jo længere man kom ind paa Behandlingen af den, kom til den Opfattelse, at vi i Grunden helst maatte blive ved det gamle. Det var vistnok paa et vist Tidspunkt Handelsstandens Opfattelse: bare man, dog kunde undgaa at faa en ny Næringslov. Det er nu ikke lykkedes; vi faar en ny Næringslov, men man har for saa vidt Grund til at være nogenlunde tilfreds, som Loven ikke ændrer synderligt i det bestaaende. De paagældende er derfor, kan man sige, sluppet lykkeligt over en Situation, som de selv har fremkaldt. Det, der sker nu, rummer en Lære om, at man ikke til enhver Tid skal løbe Rigsdagen og Ministeriet paa Dørene med Anmodninger om Ændringer i det bestaaende uden at vide, hvilke Ændringer det skal være, eller i hvilken Retning de skal gaa. Jeg haaber ogsaa, at andre vil tage Lære deraf.

Jeg udtalte, da Lovforslaget i sin Tid fremsattes her i Tinget, at det vilde være meget ønskeligt, naar denne Sag skulde løses, at den da maatte blive løst paa en saadan Maade, at alle Parter kunde være tilfredse, at alle Parter kunde slutte sig dertil, at i alt Fald ingen fandt Anledning til at gaa imod. Under Behandlingen i dette høje Ting i de tre Samlinger, i hvilke vi havde Sagen under Udvalgsbehandling, gik alle mine Bestræbelser ud paa at samle

Partierne om en fælles Indstilling. Der syntes i den sidste af Samlingerne at være nogen Udsigt dertil. Men saa blev Lovforslaget ført over til det andet høje Ting, hvor man har udarbejdet det Forslag, vi nu har til Behandling.

Jeg skal ikke kritisere Lovforslaget stærkt. Jeg skal indrømme, det er et meget vanskeligt Omraade at lovgive paa, men jeg vil dog have Lov til at sige, at alle de Love, vi efter Grundlovens Givelse i 1849 fik gennem 50erne og 60erne, udmærkede sig ved een Ting: de var prægede af en lige og klar Linie, og de var let forstaaelige. Det er vistnok desværre saadan med mange af de Love, vi nu laver paa den danske Rigsdag, at de ikke alle har den samme lige og klare Linie, og det forekommer mig bl. a. at gælde dette Lovforslag. Der er adskillige uklare Punkter i det, og naar Loven skal til at praktiseres, vil de træde stærkere og stærkere frem, efter som man kommer de forskellige Spørgsmaal ind paa Livet.

Ved første Behandling omtalte jeg en enkelt af disse Bestemmelser, nemlig den, hvorved man søgte at forene Kvindens Ret til at drive Næring med Princippet om, at der skulde være fuldstændig Ligestilling mellem Mand og Kvinde. Man var i Næringslovskommissionen fuldstændig enig om, at ligesom Kvinden havde faaet politisk og kommunal Valgret, skulde hun ogsaa staa lige med Manden i Henseende til at kunne faa Næringsret. Men saa kom man ind paa Spørgsmaalet om, at der kun maatte løses een Næringsadkomst i hver Kommune, og hvis man nu vilde opretholde Princippet om, at Kvinden skulde være ligestillet med Manden med Hensyn til at faa Næringsadkomst, vilde der i hvert Ægteskab i alt Fald kunne løses to Næringsbeviser. Man har nu i det andet Ting formuleret det paa den Maade, at to Ægtefæller kun maa have een Næringsadkomst, at med andre Ord Kvinden vel kan faa Ret til at løse Næringsbevis, men ikke, hvis Manden i Forvejen har Næringsbevis.

Jeg spurgte ved Sagens første Behandling, hvorledes man vilde stille sig, naar de to Ægtefæller var uenige om, hvem der skulde have Beviset. Jeg fik ikke noget klart Svar af den højtærede Handelsminister. Jeg gentager derfor mit Spørgsmaal her i Dag. Den højtærede Handelsminister svarede, at Retten maatte formentlig tilkomme den, der kom først. Men jeg gaar ud fra, at der ikke kan være Tale om at etablere et Kapløb mellem Ægtefællerne om, hvem der skal komme først. Naar man skal have